

VARHAISKASVATUKSEN LAADUNHALLINNAN JA ARVIOINNIN TUNNUSLUKUJA

Valssi-laadunarviointijärjestelmän käyttötilasto 2025

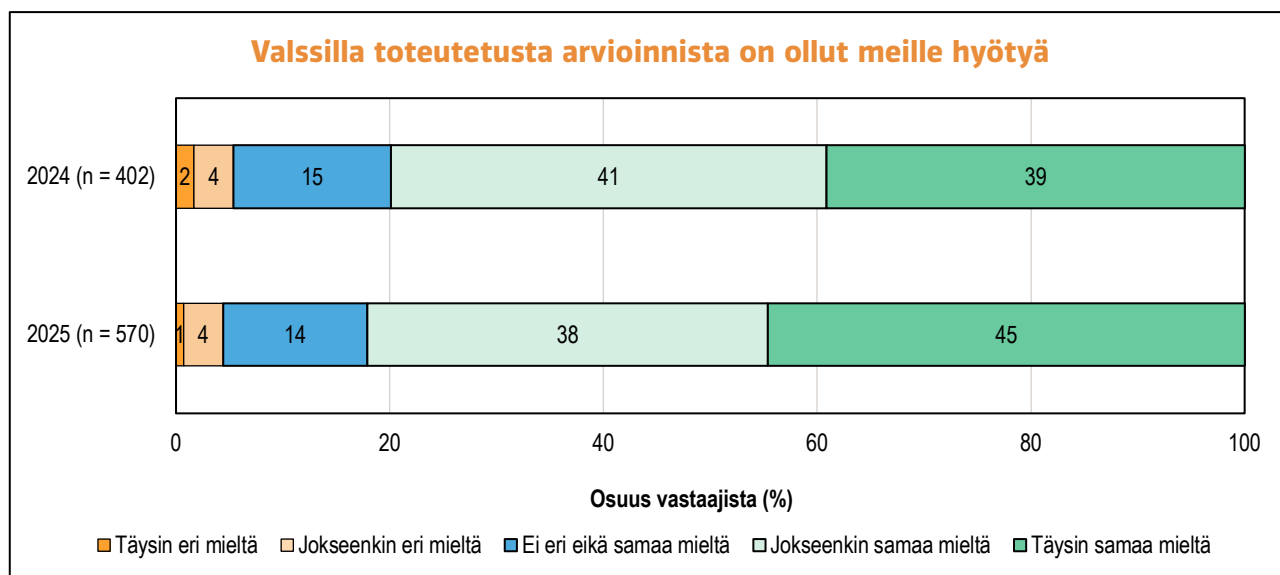
Valssi on varhaiskasvatuksen laadunarviointijärjestelmä, jonka tarkoituksena on tukea kunnallisia järjestäjiä ja yksityisiä palveluntuottajia heidän kehittäessään toimintansa laatua. Valssin avulla voidaan toteuttaa arviointitiedonkeruita, saada toimijakohtaisia arviointiraportteja, tuottaa arvioinnin toimipaikkakohtaisia yhteenvetoja sekä toimijan lakisääteisiä arviointituloksia. Karvi on vastuussa Valssin ylläpidosta ja jatkokehityksestä.

Käyttötilaston alkuosassa esittelemme Valssia koskevia tunnuslukuja sekä palautetta järjestelmän, arviointityökalujen ja arviointiprosessin toimivuudesta. Tilaston loppuosassa avaamme saatua palautetta tarkemmin.

Käyttötilaston tiedot on koottu **1.6.2024–31.5.2025** välisenä aikana Valssin tietokannasta. Valssin palautekysely toteutettiin **huhtikuussa 2025**. Siihen vastasi yhteensä **600** Valssin pääkäyttäjää ja toteuttajaa sekä organisaation johtoa ja asiantuntijoita **117** kunnasta.

VALSSI ORGANISAATIOIDEN LAADUNHALLINNAN TUKENA

Valssi on otettu käyttöön **256** kunnassa, joka on **88 %** Manner-Suomen kunnista (292).
Lisäksi Valssi on otettu käyttöön **153** yksityisessä päiväkodissa/ketjussa.

VALSSIN KÄYTTÖÄ KOSKEVIA TUNNUSLUKUJA

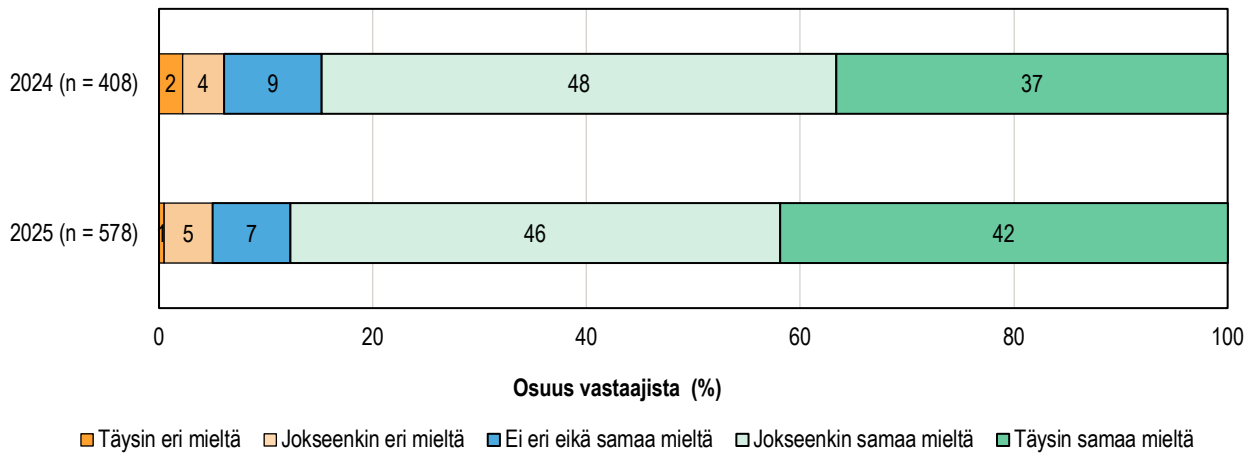
Valssi-tunnusten lukumäärät

645 kunnallista pääkäyttäjää

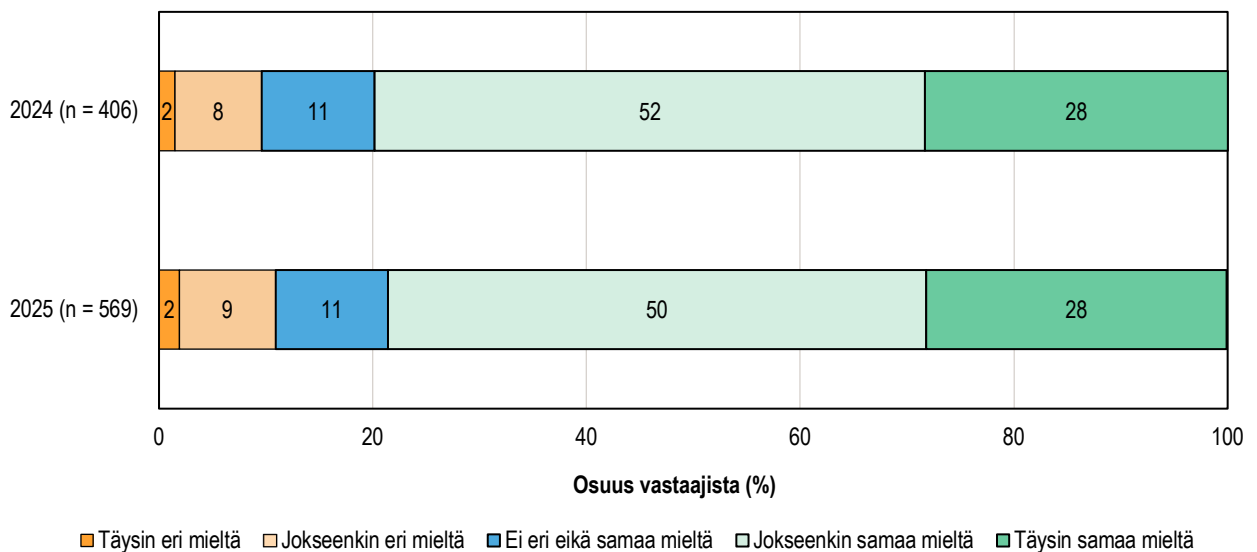
254 yksityisen toimijan pääkäyttäjää

3559 toteuttajaa, jotka ovat yleisimmin päiväkodin johtajia

Valssi-järjestelmää on helppo käyttää

Arviointiprosessi oli helppo toteuttaa

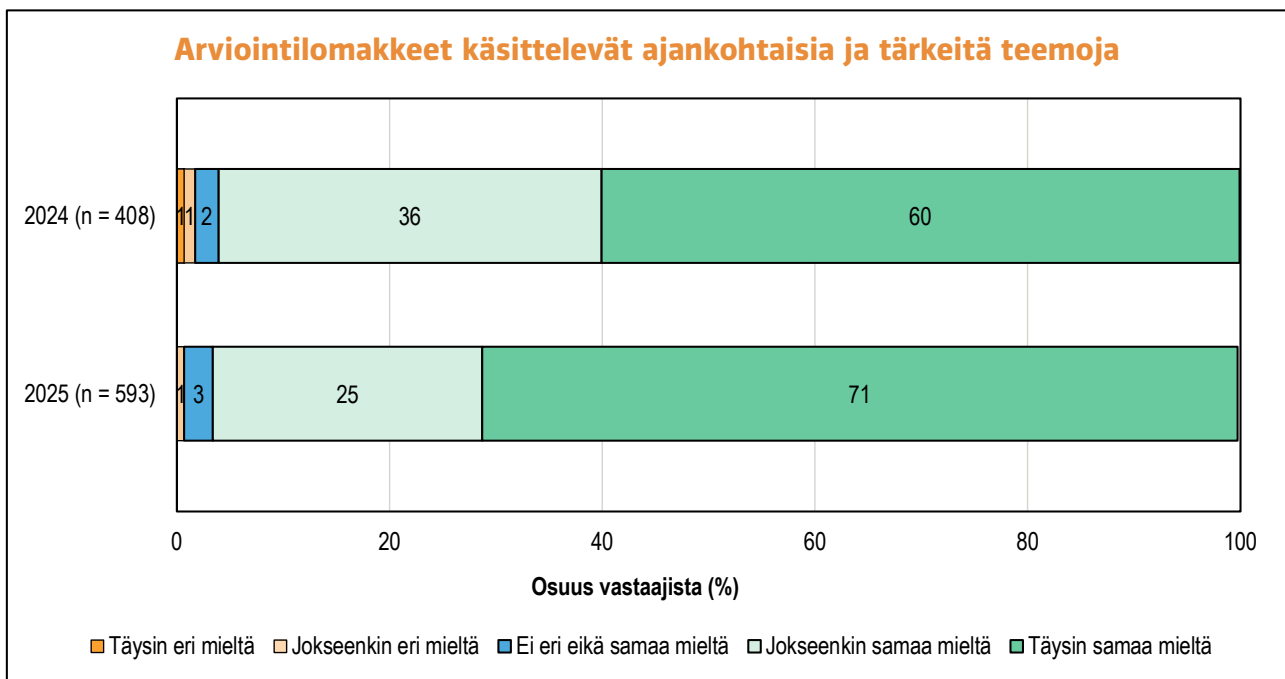
ARVIOINTILOMAKKEET JA VASTAAJAMÄÄRÄT

Valssissa on yhteensä **29** arviointilomaketta, joista **20** lomaketta on tarkoitettu pedagogisen toiminnan arviointiin ja yhdeksän lomaketta varhaiskasvatuspalveluiden ja toimintaa tukevien rakenteiden arviointiin. Karvi julkaisee Valssiin kertyneestä arviointiaineistosta kansallisia yhteenvetoja. Tämän vuoden teemana oli leikki ([Linkki julkaisuun](#)).

Arviointitiedonkeruita käynnistettiin Valssissa eniten syys-lokakuussa 2024 ja tammikuussa 2025.

Yhteensä prosessitekijöiden arviointilomakkeita on otettu käyttöön 1 655 toimipaikassa ja 14 199 varhaiskasvatuksen työntekijää on vastannut lomakkeisiin.

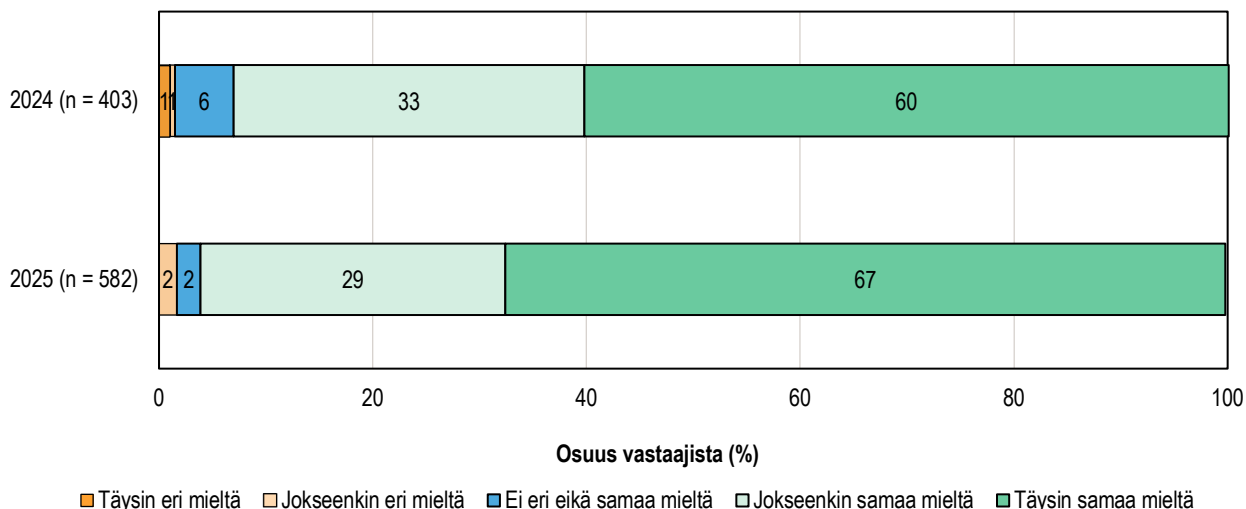
Yhteensä varhaiskasvatuksen rakenteiden arviointilomakkeisiin on tullut vastauksia 415 johtajalta, päiväkodin johtajalta ja muulta asiantuntijalta.

Yleisimmät arvioinnin kohteet toimintavuonna 2024–25 olivat:

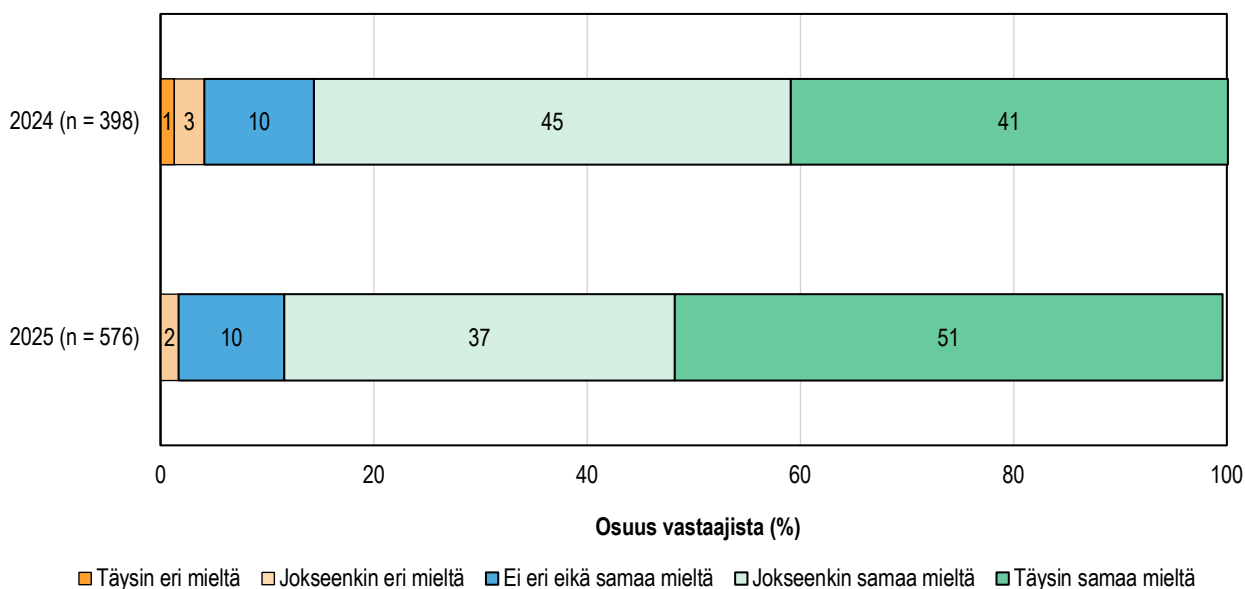
- 1.** Leikki
- 2.** Vuorovaikutuksen sensitiivisyys ja ilmaisun tavat
- 3.** Lapsen tuki
- 4.** Vertaisvuorovaikutus, yhteisöllisyys ja ryhmän ilmapiiri
- 5.** Henkilöstön keskinäinen vuorovaikutus

Päiväkodin arviointikeskusteluiden tuottama tieto tukee toiminnan kehittämistä

Yhteensä Valssiin on tallennettu 893 toimipaikan arviointiyhteenvetoa ja 91 toimijan lakisäätteistä arviointitulosta.

Päiväkotien arviointiyhteenvedot edistävät kehittämistoimien suunnittelua

Valssi on ollut varhaiskasvatustoimijoiden käytettävissä vajaan kahden toimintavuoden ajan. Saadun palautteen perusteella voidaan todeta, että Valssin käyttöönotto on sujunut hyvin ja kehittävä arvioinnin prosessit näyttävät istuvan luontevasti varhaiskasvatustoimijoiden laadunhallintaan.

Yhteystiedot

Valssin asiakaspalvelu
valssi@karvi.fi

Tuomas Sarkkinen
tuomas.sarkkinen@karvi.fi

Janniina Vlasov
janniina.vlasov@karvi.fi

www.karvi.fi/varhaiskasvatus

Luettavuuden parantamiseksi tulokset on sanoitettu niin, että kahden samansuuntaisen vastausvaihtoehdon osuudet on yhdistetty (jokseenkin ja täysin samaa mieltä = samaa mieltä). Kuvioissa prosenttijakaumat on pyöristetty kokonaisluvuiksi, joten jonkin väittämän jakauman summa voi olla hieman alle tai yli 100 prosenttia.

Valssista saatu palaute toimintavuonna 2024–25

Tässä luvussa kuvataan, miten kunnissa ja yksityisissä organisaatioissa hyödynnetään Valssi-laadunarviointijärjestelmää ja sen tueksi kehitettyä arviointiprosessia. Tiedot perustuvat huhtikuussa 2025 toteutettuun palautekyselyyn, johon saatiin yhteensä 600 vastausta Valssin pääkäyttäjiltä, toteuttajilta sekä pieneltä määrältä varhaiskasvatuksen johtajia ja asiantuntijoita, joilla ei ole Valssi-tunnuksia. Suurimmat vastaajaryhmät ammattinimikkeittäin olivat päiväkodin johtaja (55 %), varajohtaja (13 %), varhaiskasvatusjohtaja tai vastaava nimike (10 %) ja varhaiskasvatuksen suunnittelija tai vastaava nimike (7 %). Vastaajista 94 prosenttia työskenteli kunnallisessa varhaiskasvatuksessa ja kuusi prosenttia yksityisessä varhaiskasvatuksessa. Vastauksia saatiin 117 eri kunnasta, joista 41 prosenttia oli kaupunkimaisia kuntia, 34 prosenttia maaseutumaisia kuntia ja 25 prosenttia taajaan asuttuja kuntia. Suhteessa kaikkiin Manner-Suomen kuntiin kaupunkimaiset kunnat olivat aineistossa hieman yliedustettuna ja maaseutumaiset kunnat aliedustettuna. Kokonaisuudessaan vastauksia saatiin kuitenkin monipuolisesti erilaisista kunnista ja eri AVI-alueilta.

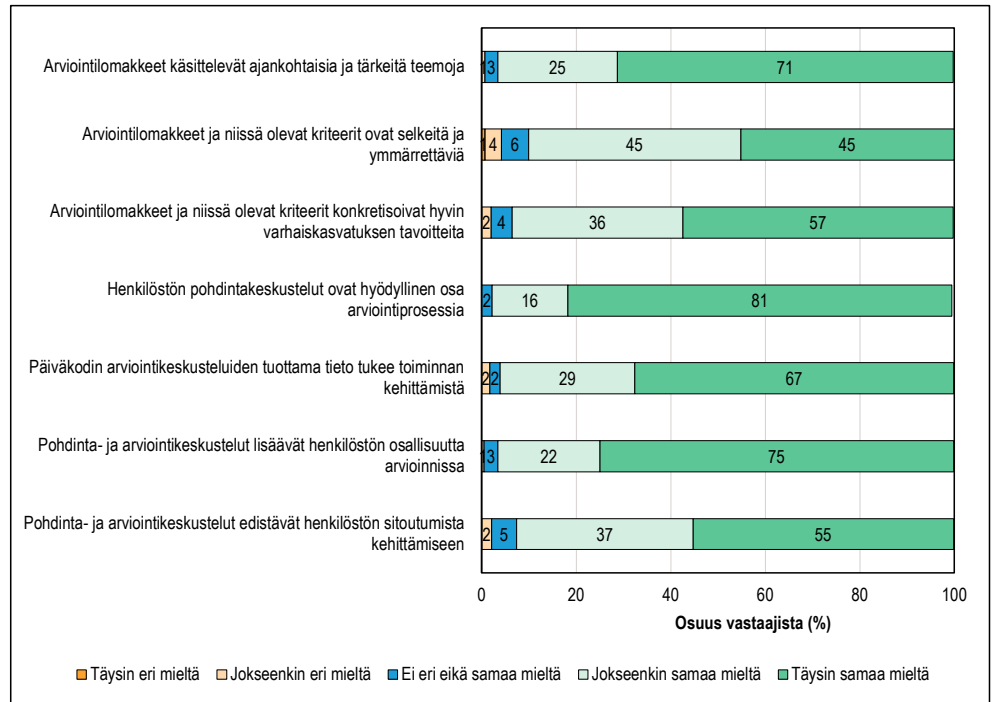
Valssia hyödynnetään monipuolisesti varhaiskasvatuksen arvioinnissa

Valssia on hyödynnetty varhaiskasvatusorganisaatioissa monella eri tavalla. Vastaajista 65 prosenttia vastasi, että heidän organisaationsa oli toteuttanut Valssilla kokonaisen arviointiprosessin, joka sisälsi määrällistä tiedonkeruuta ja eritasoisia arviointikeskusteluja. Noin neljä prosenttia oli toteuttanut Valssilla kevyen arviointiprosessin (ilman määrällistä tiedonkeruuta), ja noin kuusi prosenttia oli toteuttanut Valssilla vain määrällisen tiedonkeruun. Noin kuusi prosenttia vastasi vasta tutustuvansa Valssiin, eikä ollut vielä hyödyntänyt sitä laajemmin. Loput (20 %) olivat hyödyntäneet Valssia yhdistelemällä edellä mainittuja ja muita yksilöllisiä tapoja.

Iso osa palautteeseen vastanneista ei oman arvionsa mukaan ollut vielä käyttänyt Valssia kovin paljon. Suurin osa oli käyttänyt Valssia jonkin verran (51 %) tai vähän (29 %). Vain 16 prosenttia oli käyttänyt Valssia paljon, ja neljä prosenttia ei ollut käyttänyt Valssia lainkaan. Valtaosa (88 %) oli kuitenkin sitä mieltä, että Valssia oli helppo käyttää. Suurin osa oli myös sitä mieltä, että Valssin käyttöohjeet ovat selkeät (samaa mieltä 85 %) ja Valssin tukimateriaalit ovat hyödyllisiä (samaa mieltä 84 %).

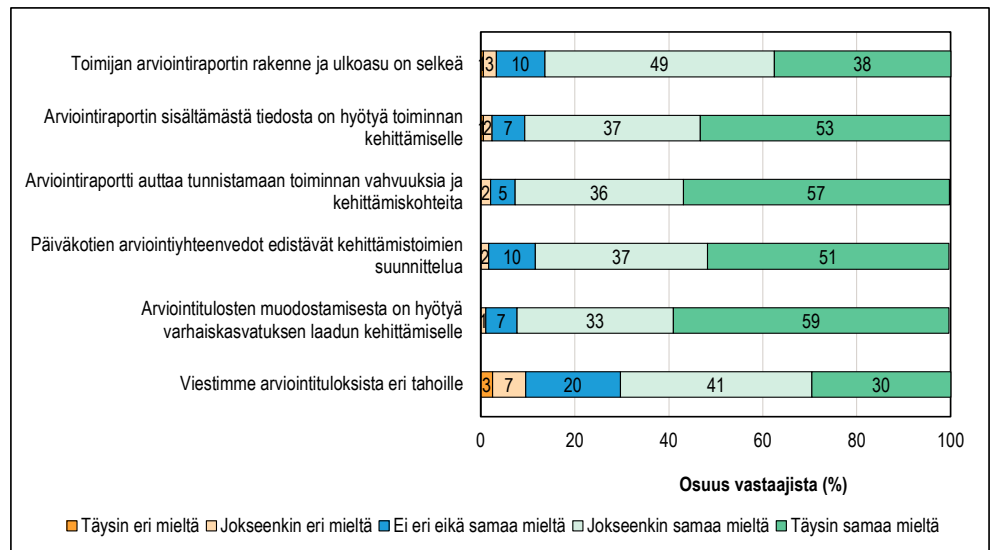
Arviointilomakkeet käsittelivät vastaajien mielestä ajankohtaisia ja tärkeitä teemoja, ja niissä olevat kriteerit olivat selkeitä ja ymmärrettäviä (samaa mieltä 90–96 %). Valtaosa (93 %) oli myös sitä mieltä, että arviointilomakkeet ja niissä olevat kriteerit konkreetisoivat hyvin varhaiskasvatuksen tavoitteita. Arviointiprosessiin sisältyviä keskusteluita pidettiin hyödyllisinä, ja niiden arvioitiin sekä lisänneen henkilöstön osallisuutta arvioinnissa että edistäneen henkilöstön sitoutumista toiminnan kehittämiseen (samaa mieltä 92–97 %).

Valssin tuottama toimijatasoinen arviointiraportti, joka sisältää määrälliset vastaukset lomakkeen väittämiin, arvioidaan pääsääntöisesti toimivaksi kokonaisuudeksi.

KUVIO 1. Arviointilomakkeet ja -keskustelut (n = 582–594)

Vastaajien mielestä arviointiraportin rakenne ja ulkoasu oli selkeä ja sen sisältämästä tiedosta oli hyötyä toiminnan kehittämiseksi (samaa mieltä 87–90 %) (kuvio 2). Valtaosa (88 %) vastaajista myös arvioi, että osana arviointia laaditut päiväkotien arviointiyhteenvedot edistävät kehittämistoimien suunnittelua. Vastaajista 92 prosenttia oli sitä mieltä, että arviointitulosten muodostamisesta on hyötyä varhaiskasvatuksen laadun kehittämiseksi ja 71 prosenttia oli samaa mieltä siitä, että heidän organisaationsa viestii arviointituloksista eri tahoille, kuten huoltajille, henkilöstölle ja tärkeille sidosryhmille.

KUVIO 2. Arviointiraportit, -yhteenvedot ja -tulokset (n = 568–580)

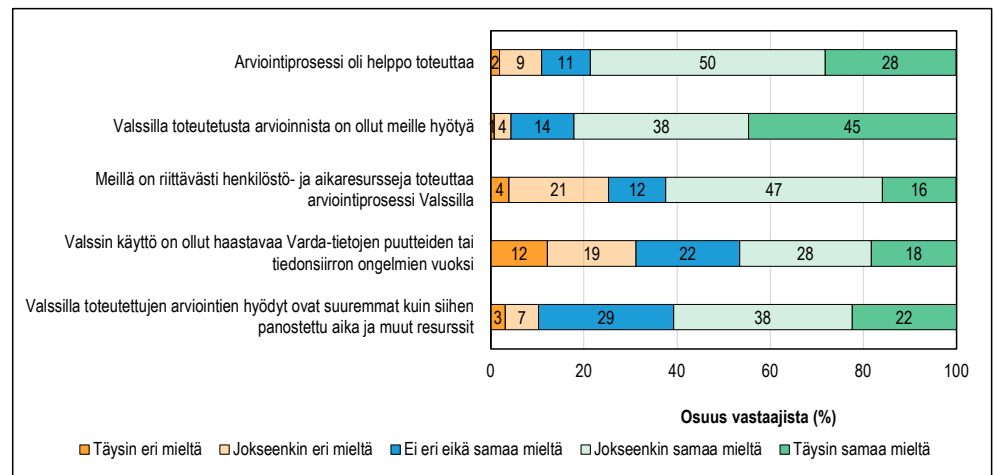
Pääsääntöisesti vastaajat olivat sitä mieltä, että Valssilla toteutetusta arvioinnista oli ollut heille hyötyä. Osa kuitenkin vastasi, että henkilöstö- ja aikaresurssit haastavat Valssin hyödyntämistä.

Valssista ei ole mahdollista saada päiväkotikohtaista arviointiraporttia. Vastaajien anonymiteetin turvaamiseksi raporttia ei myöskään muodostu, mikäli vastaajia on alle viisi. Pieni osa käyttäjistä on toivonut päiväkotikohtaisia raportteja, koska ne helpottaisivat päiväkotikohtaisen arviointituloksen muodostamista. Riskinä kuitenkin on, että raportit johtaisivat päiväkotien väliseen vertailuun ja arvioinnin yksinkertaistamiseen.

Valssia koskeissa ohjeissa korostamme, että määrällinen raportti ei ole koko arvioinnin lopullinen tulos. Sen sijaan arviointiprosessissa painotetaan eri tasolla käytäviä keskusteluita, joissa raportille koottua arviointitietoa merkityksellistetään. Eri tasoiset keskustelut vaativat varhaiskasvatustoimijoilta aikaa ja vaivannäköä, mutta ne näyttäisivät tukevan monipuolisen ja -äänisen arvioinnin toteutumista, myös käyttäjiltä saadun palautteen perusteella (kuvio 1).

Valssin käyttöä haastaa aika- ja henkilöstöresurssien puute

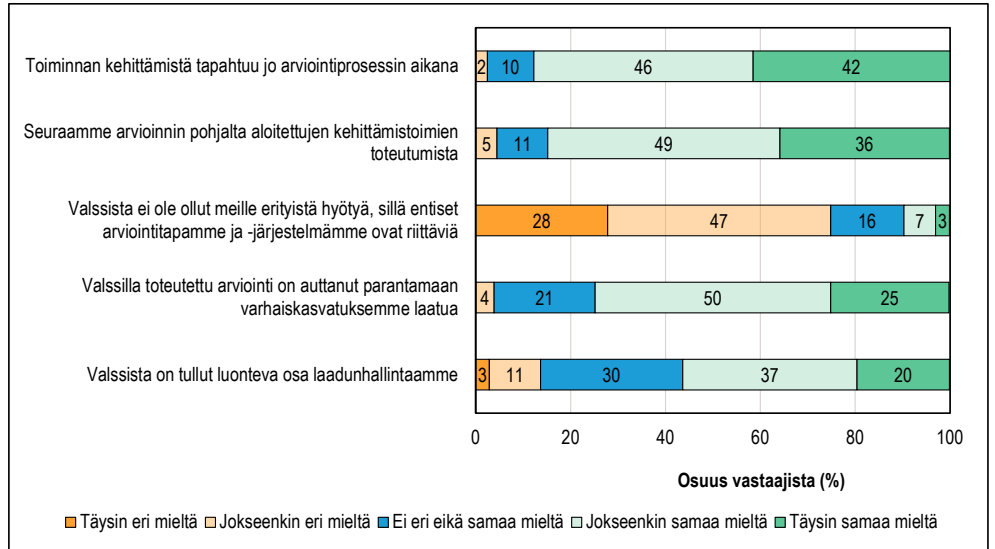
Palautekyselyyn vastanneita pyydettiin arvioimaan Valssin ja siihen liittyvän arviointiprosessin hyödyllisyyttä ja vaikuttavuutta. Pääsääntöisesti vastaajat olivat sitä mieltä, että Valssilla toteutetusta arvioinnista oli ollut heille hyötyä (samaa mieltä 83 %) ja arviointiprosessi oli ollut helppo toteuttaa (samaa mieltä 78 %). Toisaalta 11 prosenttia oli sitä mieltä, että arviointiprosessia ei ollut helppo toteuttaa. Vaikka 63 prosenttia vastaajista oli sitä mieltä, että henkilöstö- ja aikaresurssit ovat riittävät Valssin hyödyntämiseen, oli neljäsosa väittämästä ainakin jossain määrin eri mieltä. Samaten kymmenesosa oli eri mieltä siitä, että Valssilla toteutettujen arviointien hyödyt olisivat suuremmat kuin siihen panostettu aika ja resurssit. Vajaa puolet (46 %) arvioi, että Valssin käyttöä on haastanut Varda-tietojen puutteet ja tiedonsiirron ongelmat.

KUVIO 3. Arviointiprosessi (n = 542–583)

Suurin osa (85 %) vastaajista oli sitä mieltä, että heidän organisaatiossaan seurataan arvioinnin pohjalta aloitettujen kehittämistoimien toteutumista (Kuvio 4). Lisäksi 88 prosenttia oli sitä mieltä, että toiminnan kehittämistä tapahtuu jo arviointiprosessin aikana. Kymmenesosa näki, että Valssista ei ole ollut heille erityistä hyötyä, ja että heidän entiset arvioinnin tapansa ovat riittäviä. Vastaajista 75 prosenttia oli sitä mieltä, että Valssilla toteutettu arviointi on auttanut heitä parantamaan varhaiskasvatuksensa laatua. Reilu puolet (57 %) vastasi, että Valssista on tullut luonteva osa heidän organisaationsa laadunhallintaa.

Yleisimmät teemat, joihin Valssi-arvioinnin jälkeen käynnistetyt konkreettiset toimenpiteet kohdistuivat, olivat: arjen käytäntöjen ja pedagogiikan kehittäminen, arvioinnin rakenteiden ja prosessien kehittäminen, vuorovaikutuksen ja ammatillisen keskustelun kehittäminen sekä lasten ja huoltajien osallisuuden kehittäminen.

KUVIO 4. Valssi osana laadunhallintaa ja kehittämistä (n = 573–583)

Valssi on ollut varhaiskasvatustoimijoiden käytettävissä vajaan kahden toimintavuoden ajan. Saatun palautteen perusteella voidaan todeta, että Valssin käyttöönotto on sujunut hyvin ja kehittävän arvioinnin prosessit näyttävät istuvan luontevasti varhaiskasvatustoimijoiden laadunhallintaan.

Arvioinnin pohjalta laaditut kehittämistoimet

Lopuksi pyysimme vastaajia kertomaan, millaisia konkreettisia kehittämistoimia he ovat käynnistäneet Valssi-arvioinnin jälkeen (n = 297). Vastaukset jaettiin kahteen ryhmään vastaajien ammattinimikkeen perusteella. Ensimmäiseen ryhmään kuuluivat varhaiskasvatusorganisaation johto ja muut asiantuntijat, ja toiseen ryhmään päiväkodin johtajat ja varajohtajat. Molempien ryhmien vastaukset sisälsivät samankaltaisia teemoja, mutta johdon vastauksissa konkreettisia toimenpiteitä kuvattiin luonnollisesti useammin koko organisaation tasolla, ja päiväkodin johtajien vastauksissa varhaiskasvatusyksikön tai päiväkodin tasolla. Kehittämistoimet liittyivät sekä arjen toiminnan että toimintaa tukevien rakenteiden kehittämiseen.

Arjen käytäntöjen ja pedagogiikan kehittämiseen liittyviä toimenpiteitä kuvattiin vastauksissa eniten. Johdon vastauksissa toiminnan ja pedagogiikan kehittäminen organisaatiotasolla tarkoitti muun muassa aiheeseen liittyvän yhteisen koulutuksen järjestämistä, yhtenäisten dokumenttien ja ohjeiden laatimista ja päivittämistä, perehdytykseen panostamista sekä päiväkodin johtajien tukemista pedagogisessa johtamistyössä. Moni toi vastauksessaan esiin, että tätä konkreettisempia arvioinnista johdetut toimenpiteet oli kirjattu yksiköiden omiin toimintasuunnitelmiin, jotka puolestaan ohjasivat päiväkotitasolla tapahtuvaa kehittämistyötä. Päiväkodin johdon vastauksissa ylätasoisia toimenpiteitä konkretisoitiinkin ajoittain monipuolisesti. Päiväkodin johtajan vastauksen katkelmassa kuntatasolla päätetyt tavoitteet konkretisoituivat toiminnaksi, joka piti sisällään niin toimintatapojen yhtenäistämistä, menetelmien kehittämistä, leikkiin sitoutumista kuin lasten ja huoltajien osallisuuden vahvistamista:

1. Meillä oli työryhmä, jossa jaettiin omia käytänteitä ja laadittiin mahdollisimman yhteneväiset havainnoinnin ja dokumentoinnin käytänteet yksikölle.
2. Sovittiin että kaikki ryhmät käyttävät (menetelmä) monikielisten lasten kielen havainnoinnissa.
3. Havainnot kirjataan systemaattisesti.
4. Aikuinen osallistuu leikkiin.
5. Järjestetään lapsille mahdollisuus toiminnan arviointiin.
6. Pidettiin (menetelmä) vanhempainilta... (Päiväkodin johtaja)

Toinen yleinen teema, johon arvioinnista johdetut konkreettiset toimenpiteet kohdistuivat, oli *arvioinnin rakenteiden ja prosessien kehittäminen*. Johdon vastauksissa kuvattiin sitä, kuinka arvioinnin myötä oli päädytty kehittämään organisaation laadunhallintaa ja systemaattisempaa suunnitelmaa laatutyölle. Tällä tarkoitettiin esimerkiksi laadun vuosikellon rakentamista ja yhtenäistä suunnitelmaa sille, milloin ja miten arviointia toteutetaan. Toisaalta johdon vastauksissa kuvattiin johonkin toiseen teemaan liittyviä toimenpiteitä, jotka liittyivät samalla myös arvioinnin rakenteiden ja prosessien kehittämiseen. Seuraavassa vastauksessa ammatillisen keskustelun kehittämiseksi mietityt toimenpiteet tukivat myös arvioinnin ja kehittämisen rakenteita kuten henkilöstön osallisuutta, yhteisten tavoitteiden määrittelyä, vastuiden sopimista sekä kehittämistyöstä viestimistä:

Henkilöstön ammatillisen keskustelun kehittäminen: keskustelulle on määritelty aika ja paikka (resurssit mietitty) sekä sisältöön on kehitetty lomake, joka ohjaa pedagogista keskustelua. On sovittu yhteisistä teemoista. Yksiköiden johtajat kertovat kehittämistoimistaan yhteisissä kehittämispalaverissa, tavoitteena osaamisen ja ideoiden jakaminen. Tavoite on kirjattu toiminnalliseen vuosisuunnitelmaan, asiakirja on tallennettu yksiköiden kotisivuille. (Varhaiskasvatuksen suunnittelija)

Vuorovaikutuksen ja ammatillisen keskustelun kehittämiseen liittyviä toimenpiteitä kuvattiin sekä organisaation johdon että päiväkodin johtajien vastauksissa. Vastauksissa kuvattiin, kuinka päiväkodissa oli arvioinnin perusteella lähdetty kehittämään ammatillista vuorovaikutusta yhteisillä vuorovaikutussopimuksilla sekä lisäämällä rakentavaa ja positiivista palautetta arjessa. Jotkut päiväkodin johtajat kuvasivat, kuinka koko työyhteisön toimintaa oli arvioinnin myötä kehitetty vuorovaikutteisempaan suuntaan. Päiväkodin johtajan vastauksessa konkreettisilla toimenpiteillä kehitettiin niin pedagogiikan laatua kuin henkilöstön keskinäistä vuorovaikutusta ja osallisuutta ryhmien ja lasten välillä:

Päiväkodin yhteisöllisyyttä on lähdetty entisestään parantamaan sillä, että järjestämme yhteisiä retkiä ja tapahtumia. Lisäksi tiedotamme, jos jonkun ryhmän tilat ovat tyhjillään, jotta toiset ryhmät voivat hyödyntää tiloja. Henkilöstö käy vierailuilla muissa ryhmissä ja havainnoi, millaisia pedagogisen dokumentoinnin välineitä muissa ryhmissä on käytössä. Lapset mukaan blogia tekemään ja käytetään vanhoja kuvia aikuisten ja lasten yhteisen arvioinnin välineenä- (Päiväkodin johtaja)

Lasten ja huoltajien osallisuuden kehittäminen oli teema, joka oli useammin osa päiväkodin johtajien kuvauksia, mutta harvemmin osa organisaation johdon kuvauksia konkreettisista kehittämistoimista. Päiväkodin johdon vastauksissa kuvattiin lasten ja huoltajien osallisuuden vahvistamiseen liittyviä toimenpiteitä osana sensitiivisen ja vastavuoroisen vuorovaikutuksen, leikin ja huoltajien kanssa tehtävän yhteistyön kehittämistä. Konkreettiset toimenpiteet olivat esimerkiksi kaikenikäisten lasten aloitteiden ja ajatusten entistä parempi huomiointi, lasten osallistuminen toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen sekä lasten sensitiivinen kohtaaminen kaikissa päivän tilanteissa. Huoltajien osallisuuden vahvistamiseksi oli puolestaan kehitetty esimerkiksi huoltajien osallistumista arviointiin, lapsen päiväkodin aloituskäytäntöjä, toiminnasta viestimisen tapoja sekä eri kulttuurien ja moninaisten perheiden huomioimista.

Kehittämistoimien seuranta tehtiin usein osana yksiköiden ja organisaation säännöllisiä kokouksia ja keskusteluja. Useampi mainitsi, että kehittämistoimien seuranta oli jotain, jota haluttiin kehittää.

Kehittämistoimien seuranta

Vastaukset kysymykseen *Miten seuraatte Valssi-arvioinnin jälkeisten kehittämistoimienne toteuttamista ja vaikuttavuutta* (n = 230) jakautuivat päiväkot-, yksikkö- ja organisaatiotasoihin seurannan tapoihin. Yleisin tapa seurata kehittämistoimien toteutumista ja vaikuttavuutta päiväkot- ja yksikkötasolla oli osana tiimi- ja yksikköpalavereita ja yksikön kehittämispäiviä. Seuranta kuvattiin usein tehtävän lapsiryhmissä ja koko työyhteisön tasolla. Moni kuvasi, kuinka kehittämistoimenpiteet oli kirjattu ryhmä- tai yksikkökohtaiseen toimintasuunnitelmaan, ja toteutumista seurattiin toimintakauden aikana. Seuranta kuvattiin usein luonnollisena osana päiväkodin säännöllisiä arvioinnin ja kehittämisen rakenteita:

Kehittämiskohteet ovat osa vuosisuunnitelmaa ja sitä kautta myös osa ryhmävuosua, ja näitä kehittämiskohteita arvioidaan samassa aikataulussa ja samalla rakenteella muun suunnittelun arvioinnin kanssa. Yksikkökohtaisesti vuoden vaihteessa ja toimintakauden lopussa. (Päiväkodin johtaja)

Vastauksissa oli eroja siinä, miten tarkasti seurannan tapoja tai säännöllisyyttä kuvattiin. Valtaosassa vastauksia todettiin, että arviointia tehdään säännöllisesti ja eri tasoilla, mutta ei tarkemmin sitä, mitä säännöllisyydellä tarkoitettiin. Valtaosassa vastauksia ei myöskään avattu tarkemmin sitä, millaisilla tavoilla, menetelmillä tai välineillä seuranta tehdään. Toisaalta moni totesi, että tarkemmat seurannan tavat oli kirjattu ryhmien ja yksiköiden toimintasuunnitelmiin, tai organisaation yhteisiin ohjeisiin.

Niin ikään yleisin tapa seurata kehittämistoimien toteutumista organisaatiotasolla oli osana säännöllisiä esihenkilöiden kokousrakenteita. Seuranta ja arviointia kuvattiin tehtävän esimerkiksi johtoryhmissä, alueryhmissä, laaturyhmissä tai pedagogisen kehittämisen ryhmissä, ja niihin osallistuivat yleensä varhaiskasvatusorganisaation johto, päiväkodin johto ja muut varhaiskasvatuksen asiantuntijat. Vastauksissa kuvattiin sitä, kuinka näissä kokouksissa säännöllisesti tarkasteltiin ja vedettiin yhteen tietoa päiväkotitasolla tapahtuvasta kehittämistyöstä:

Johtoryhmässä keskustelemme aktiivisesti arviointiprosessin etenemisestä yksiköissä ja seurataan tuloksien perusteella tehtyjen kehittämistoimenpiteiden toteutumista ja vaikutuksia. (Varhaiskasvatuksen asiantuntija)

Päiväkotitasolla tapahtuvan keskustelun ja toimintasuunnitelmien seurannan lisäksi muita useammin mainittuja keinoja hankkia tietoa kehittämistoimien toteutumisesta olivat henkilöstölle ja huoltajille suunnatut säännölliset palautekyselyt. Myös erilaiset seuranta-arvioinnin tavat, kuten Valssi-arvioinnin toistaminen samankaltaisena tai kevyempänä prosessina, mainittiin useaan otteeseen. Osa mainitsi myös, että seuranta tehtiin osana auditointikäytäntöjä. Lasten näkökulman huomiointi mainittiin vain yksittäisissä vastauksissa. Kuten päiväkodin johdon vastauksissa, myös ylemmän johdon vastauksissa kuvattiin usein niitä tilanteita, joissa seuranta tehdään, mutta avattiin harvemmin sitä, millä tavalla seuranta tehdään.

Osa vastaajista kuvasi seurannan tapoja ja vastuita tarkemmin. Seurannan tueksi lapsiryhmiin oli esimerkiksi laadittu yhteisiä lomakepohjia, jotka tukivat henkilöstöä kehittämistyön seurannassa osana arjen työtä. Kehittämistyön arviointia ja toimintasuunnitelmien säännöllistä seuranta oli sovittu tehtävän esimerkiksi kerran kuussa lapsiryhmätasolla osana tiimipalavereita, ja yksikkötasolla osana toimintakauden kehittämispäiviä. Tiedon siirtyminen eteenpäin oli puolestaan varmistettu sopimalla esimerkiksi, että toimintakauden päätteeksi johtaja kävi läpi toteutuneet toimintasuunnitelmat, ja vei tiedon eteenpäin johtoryhmälle. Vastuiden osalta monessa vastauksessa korostettiin päiväkodin johtajan roolin tärkeyttä siinä, että kehittämistyötä edistetään ja tuetaan yksikkötasolla.

Saadun palautteen perusteella voidaan todeta, että Valssi-järjestelmä, arviointityökalut sekä arvioinnin tueksi kehitetty prosessi ovat valtaosan mielestä toimivia ja hyödyllisiä. Verrattuna edelliseen vuoteen palaute on samansuuntaista ja hieman myönteisempää.

Yhteenveto saadusta palautteesta ja Valssin merkityksestä varhaiskasvatustoimijoille

Valtaosa (88 %) Manner-Suomen kunnista on rekisteröitynyt Valssin käyttäjiksi. Sen sijaan yksityisiä palveluntuottajia on rekisteröitynyt Valssin käyttäjiksi huomattavasti vähemmän, yhteensä 153 yksityisestä päiväkodista tai ketjusta. Karvi toteutti huhtikuussa 2025 palautteenkeruun, johon vastasi yhteensä 600 Valssi-pääkäyttäjää, toteuttajaa ja muuta johtoa yhteensä 177 kunnasta.

Erityisen myönteisesti vastaajat arvioivat arviointilomakkeiden selkeyttä sekä teemojen osuvuutta. Niin ikään valtaosa palautteen antajista pitää arviointiprosessiin sisältyviä ja henkilöstön kesken käytäviä pohdintakeskusteluita hyödyllisinä. Keskustelujen arvioitiin edistävän henkilöstön osallisuutta arvioinnissa, mutta samalla vahvistavan heidän sitoutumistaan kehittämiseen. Vaikka iso osa vastaajista on sitä mieltä, että arviointiprosessi on ollut helppo toteuttaa, noin kymmenesosa arvioi prosessin sujuvuutta kriittisemmin. Arviointiprosessi keskusteluineen vie ymmärrettävästi aikaa, mutta sen läpivienti todennäköisesti helpottuu sitä mukaa, kun Valssi tulee johdolle ja henkilöstölle tutuksi. Tulevaisuudessa arviointiprosessin läpiviemistä voisi tukea myös vertaisoppimisella ja hyvien käytäntöjen jakamisella varhaiskasvatustoimijoiden välillä, esimerkiksi erilaisia verkostoja hyödyntäen. Vastausten perusteella voidaan päätellä, että arviointiprosessin läpivientiä haastavat edelleen henkilöstö- ja aikaresurssien puutteet sekä ongelmat Varda-tietojen tallennuksissa.

Kymmenesosa palautteenantajista arvioi, ettei Valssista ollut ollut heille erityistä hyötyä, ja että heidän entiset arvioinnin tapansa ovat riittäviä. Havainto on merkityksellinen ja syitä olisi tärkeää selvittää. Vaikka Valssi on ollut varhaiskasvatustoimijoiden käytössä vasta noin kaksi toimintavuotta, iso osa vastaajista oli sitä mieltä, että Valssilla toteutettu arviointi on auttanut heitä parantamaan varhaiskasvatuksensa laatua. Hieman yllättäen jopa reilu puolet vastaajista arvioi, että Valssista on tullut jo luonteva osa heidän organisaationsa laadunhallintaa. Kerättyä palautetta tullaan hyödyntämään niin Valssi-järjestelmän kuin arviointiprosessin ja siihen liittyvien tukimateriaalien kehittämisessä.

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus

PL 380 (Hakaniemenranta 6)
00531 Helsinki

+358 29 533 5500

Nationella centret för utbildningsutvärdering

PB 380 (Hagnäskajen 6)
00531 Helsingfors

kirjaamo@karvi.fi

Finnish Education Evaluation Centre

P.O. Box 380 (Hakaniemenranta 6)
FI-00531 HELSINKI

karvi.fi